

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 230/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Dudíša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti BenTeS, s. r. o., Hviezdoslavova 48, Žilina, IČO 36 431 435, zastúpenej advokátkou Mgr. Zuzanou Karkóovou, Daniela Dlabača 35, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžk 37/2017 z 27. marca 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti BenTeS, s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti BenTeS, s. r. o., Hviezdoslavova 48, Žilina, IČO 36 431 435 (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných

práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžk 37/2017 z 27. marca 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Národný inšpektorát práce (ďalej aj „NIP“) vydal sťažovateľke oprávnenie na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby ev. čís. BTS-0905/08 zo 14. októbra 2008 (ďalej len „oprávnenie na vykonávanie BTS“) v zmysle § 6 ods. 1 písm. d) bodu 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 21 ods. 10 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o BOZP“). Vydaniu predmetného oprávnenia na vykonávanie BTS predchádzala výzva NIP z 31. júla 2008 na odstránenie nedostatkov žiadosti sťažovateľky o udelenie oprávnenia na vykonávanie BTS. Jedným z nedostatkov, ktoré mala sťažovateľka odstrániť, bolo predloženie pracovných zmlúv odborných zamestnancov. Sťažovateľka na výzvu NIP reagovala písomným podaním z 19. augusta 2008, v ktorom okrem iného NIP oznámila, že nie je zamestnávateľom a úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva prostredníctvom autorizovaných bezpečnostných technikov – [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí sú konateľmi spoločnosti BenTeS, s. r. o., nie jej zamestnancami. Dňa 14. októbra 2008 NIP vydal sťažovateľke oprávnenie na vykonávanie BTS s dobou platnosti 5 rokov a z dôvodu zmeny sídla sťažovateľky 2. decembra 2010 oprávnenie na vykonávanie BTS na dobu neurčitú.

2.1 V dňoch 9. septembra 2014, 23. septembra 2014 a 25. septembra 2014 bola u sťažovateľky vykonaná inšpekcia inšpektorom práce v Žiline a v protokole o výsledku tejto inšpekcie z 25. septembra 2014 inšpektor práce uviedol, že sťažovateľka sústavne neplní podmienku uvedenú v § 21 ods. 9 písm. a) zákona o BOZP tým, že vykonáva bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom v konkrétne označených

organizáciách prostredníctvom fyzickej osoby [REDACTED] (konateľka a spoločníčka sťažovateľky), s ktorou nemá uzatvorený pracovný pomer.

2.2 NIP rozhodnutím č. 002/2015/1.0/Š K/O, 2015/6471 z 20. mája 2015 odobral sťažovateľke oprávnenie na vykonávanie BTS (ďalej len „rozhodnutie o odobratí oprávnenia na vykonávanie BTS“). NIP považoval za preukázané, že sťažovateľka v rámci kontrolovaného obdobia od októbra 2010 až do septembra 2014 a následne aj po tomto období do marca 2015 vykonávala bezpečnostnotechnickú službu prostredníctvom [REDACTED], pričom za uvedené obdobie nemala s menovanou uzatvorený pracovný pomer, a v období od októbra 2010 do 30. júna 2012 vykonávala bezpečnostnotechnickú službu aj prostredníctvom [REDACTED], a to tiež bez toho, aby mala s menovaným uzatvorený pracovný pomer. [REDACTED], konateľ a spoločník sťažovateľky, uzatvoril ako autorizovaný bezpečnostný technik pracovnú zmluvu so sťažovateľkou až 2. júla 2012. Tým mala sťažovateľka v tomto období porušiť podmienky podľa § 21 ods. 11 zákona o BOZP v nadväznosti na § 21 ods. 9 písm. a) zákona o BOZP.

3. Sťažovateľka podaním zo 4. júna 2015 podala proti rozhodnutiu o odobratí oprávnenia na vykonávanie BTS odvolanie, v ktorom namietala nesprávnosť záverov, z ktorých vychádzal NIP pri svojom rozhodovaní.

3.1 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“ alebo „žalovaný“) rozhodnutím č. 15610/2015-M OOP-0002 z 1. septembra 2015 odvolanie sťažovateľky zamietlo a rozhodnutie o odobratí oprávnenia na vykonávanie BTS potvrdilo. Konštatovalo, že dôvod na odobratie oprávnenia na vykonávanie BTS u sťažovateľky bol daný, no s odôvodnením predmetného rozhodnutia NIP sa stotožnilo iba čiastočne. Podľa ministerstva sťažovateľka v období od vydania oprávnenia v roku 2008 do času výkonu inšpekcie práce v septembri v roku 2014 vykonávala bezpečnostnotechnickú službu na základe právoplatného oprávnenia na vykonávanie BTS v dobrej viere, že spĺňa a neporušuje zákonné podmienky na jej výkon. NIP tým, že v roku 2008 vydal sťažovateľke oprávnenie na vykonávanie BTS po tom, čo bol sťažovateľkou upozornený, že bezpečnostnotechnickú službu bude vykonávať konateľmi, a nie zamestnancami, potvrdil splnenie podmienok § 21 ods. 9 písm. a) zákona o BOZP u sťažovateľky. S poukazom na uvedené ministerstvo nesúhlasilo ani s tvrdením

NIP, že dôvodom na odobratie oprávnenia na vykonávanie BTS bola skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] vykonával od vydania oprávnenia na vykonávanie BTS, t. j. od 14. októbra 2008, do 30. júna 2012 bezpečnostnotechnickú službu len ako konateľ sťažovateľky bez uzatvoreného pracovného pomeru. Za dôvod na odobratie oprávnenia na vykonávanie BTS ministerstvo považovalo skutočnosť, že sťažovateľka bola na evidentné porušovanie podmienok podľa § 21 ods. 9 písm. a) zákona o BOZP upozornená pri výkone inšpekcie práce v septembri 2014 a napriek tomu naďalej porušovala túto podmienku, aj keď listom z 15. októbra 2014 Inšpektorátu práce Žilina oznámila, že uvedený nedostatok odstránila.

4. Sťažovateľka sa žalobou doručenu Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 30. októbra 2015 domáhala preskúmania zákonnosti a následne aj zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 15610/2015- M_OOP-OOQ2 z 1. septembra 2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie NIP o odobratí oprávnenia na vykonávanie BTS.

4.1 Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 S 256/2015 z 9. marca 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol.

4.2 Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala kasačnú sťažnosť podľa prvej hlavy piatej časti Správneho súdneho poriadku, ktorú založila na dôvodoch podľa § 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku a ktorou žiadala, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu v napadnutom výroku vo veci samej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4.3 O kasačnej sťažnosti sťažovateľky rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol.

5. Sťažovateľka napadnutý rozsudok najvyššieho súdu považuje za arbitrárny a nepreskúmateľný z dôvodu absencie odôvodnenia vo vzťahu k podstatným námietkam uvedeným v kasačnej sťažnosti, z ktorého by bolo zrejmé, na základe akých právnych záverov dospel najvyšší súd k rozhodnutiu zamietnuť kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu.

5.1 Podľa názoru sťažovateľky sa najvyšší súd v napadnutom rozsudku nijakým spôsobom nevysporiadal s jej námietkou, že „MPSVaR preskúmal už právoplatné rozhodnutie o vydaní oprávnenia, a rovnako ani s námietkou, že napadnuté rozhodnutie

o odobratí oprávnenia je nezákonné, pretože sťažovateľovi Národný inšpektorát práce v roku 2008 vydal oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby na základe vopred poskytnutej informácie, že sťažovateľ bude bezpečnostnotechnickú službu vykonávať konateľmi a nie zamestnancami t.j. vyhodnotil výkon bezpečnostnotechnickej služby prostredníctvom konateľov autorizovaných bezpečnostných technikov ako splnenie podmienky podľa ustanovenia § 21 ods. 9 písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z.“, čím zasiahol do jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6. ods. 1 ústavy. Odôvodnenie najvyššieho súdu, ktorý vo svojom napadnutom rozsudku odkazuje na rozsudok krajského súdu, so závermi ktorého sa v danej veci v celom rozsahu stotožnil, sťažovateľka nepovažuje za postačujúce z dôvodu, že rozsudok krajského súdu vo vzťahu k prezentovaným námietkam taktiež trpí vadou arbitrárnosti pre nedostatočné odôvodnenie.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zároveň tvrdí, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým súd potvrdil správnosť rozhodnutia NIP, na základe ktorého jej bola odňatá možnosť vykonávať podnikateľskú činnosť na základe oprávnenia na vykonávanie BTS, bolo zároveň porušené aj jej základné právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

7. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti BenTeS, s. r. o., so sídlom : Hviezdoslavova 722/48, 010 02 Žilina, IČO : 36 431 435 podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručené čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 7Sžk/37/2017 a jeho rozhodnutím sp. zn. 7Sžk/37/2017 zo dňa 27. 03.2019 porušené boli.

2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžk/37/2017 zo dňa 27.03.2019 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť spoločnosti BenTeS, s. r. o., so sídlom : Hviezdoslavova 722/48, 010 02 Žilina, IČO : 36 431 435 sumu vo výške

30.000,-€ ako primerané finančné zadost'učinenie do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť spoločnosti BenTeS, s. r. o., so sídlom : Hviezdoslavova 722/48, 010 02 Žilina, IČO : 36 431 435 náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 415,52 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa, vedený v [REDACTED], IBAN: [REDACTED], do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

8. Sťažovateľka svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 30 000 € v ústavnej sťažnosti v zásadnom odôvodnila takto: „Sťažovateľ má za to, že postupom a následným rozhodnutím porušovateľa došlo k tak vážnemu zásahu do základných práv sťažovateľa, ktorý viedol u sťažovateľa k paralýze jeho podnikateľských aktivít. Obnova stavu pred porušením jeho práv je mimoriadne obtiažna, ak nie vzhľadom na vývoj podnikateľského prostredia nemožná.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019

v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení: Miroslav Duriř (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditř a Libor Duřa.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.

15. Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

18. Podľa § 21 ods. 8 zákona o BOZP bezpečnostnotechnickú službu môže dodávateľským spôsobom vykonávať len fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ak majú na výkon bezpečnostnotechnickej služby oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce. Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je oprávnená osobne vykonávať bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom bez tohto oprávnenia, ak je bezpečnostným technikom alebo autorizovaným bezpečnostným technikom.

19. Podľa § 21 ods. 9 zákona o BOZP Národný inšpektorát práce vydá oprávnenie podľa odseku 8 na základe písomnej žiadosti, v ktorej žiadateľ o oprávnenie uvedie názov, sídlo a identifikačné číslo. Súčasťou písomnej žiadosti je doklad o zaplatení správneho poplatku a doklady, ktorými žiadateľ o oprávnenie preukáže, že na výkon bezpečnostnotechnickej služby

a) má odborných zamestnancov, s ktorými má uzatvorený pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah,

b) má vypracované pracovné postupy na vykonávanie jednotlivých odborných činností a primerané organizačné zabezpečenie na ich vykonávanie,

c) má primerané pracovné priestory,

d) je primerane technicky a prístrojovo vybavený,

e) je nezávislý pri vykonávaní odborných činností vo vzťahu k zamestnávateľom.

20. Podľa § 21 ods. 10 zákona o BOZP Národný inšpektorát práce vydá oprávnenie podľa odseku 8 po overení splnenia podmienok podľa odseku 9. V oprávnení uvedie názov, sídlo a identifikačné číslo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, alebo právnickej osoby,

ktorým je vydané oprávnenie, a evidenčné číslo oprávnenia. Oprávnenie sa vydáva na neurčitý čas. Národný inšpektorát práce vedie evidenciu vydaných oprávnení a zverejňuje zoznam fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi, a právnických osôb, ktorým bolo vydané oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby, v ktorom uvedie ich názov, sídlo a identifikačné číslo.

21. Podľa § 21 ods. 12 zákona o BOZP Národný inšpektorát práce odoberie oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby, ak fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba oprávnená na výkon bezpečnostnotechnickej služby vo svojej odbornej činnosti porušia podmienky uvedené v odseku 9 alebo ak vo svojej odbornej činnosti opakovane alebo závažným spôsobom porušia právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

22. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

23. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namieta, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je arbitrárny a nepreskúmateľný z dôvodu absencie odôvodnenia vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že najvyšší súd preskúmaval v rámci súdneho konania už právoplatné rozhodnutie o vydaní oprávnenia, ako aj vo vzťahu k námietke, v ktorej sťažovateľka tvrdila, že rozhodnutie, ktorým jej bolo odobraté oprávnenie na vykonávanie BTS s odôvodnením, že sťažovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 21 ods. 9 zákona

o BOZP (sťažovateľka vykonávala bezpečnostnotechnickú službu prostredníctvom osoby, s ktorou nemala uzatvorený pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah, pozn.), je nezákonné z dôvodu, že NIP v roku 2008 vydal sťažovateľke oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby aj napriek tomu, že sťažovateľka oboznámila NIP s tým, že bezpečnostnotechnickú službu bude vykonávať prostredníctvom konateľov, a nie zamestnancov.

24. Ústavný súd považuje za žiaduce v rámci formulovania všeobecných východísk, ktoré tvoria ústavnoprávny základ jeho rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, zdôrazniť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktorých prioritnou úlohou je chrániť zákonnosť, mohol by nahradiť napadnuté právne názory všeobecného súdu iba v prípade, ak by bolo napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Skutkové a právne závery všeobecného súdu teda môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

25. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom,

že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

26. Aj judikatúra ESLP vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že hoci tento článok zaväzuje súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, neznamená to, aby na každý argument strany konania dal podrobnú odpoveď (rozsudok ESLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Okrem iného je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré strana konania môže podať na súdoch, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprejedná každú podrobnosť tvrdenú stranou konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého pojednania veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo strany konania byť vypočutou a aby súd posúdil tvrdenia strany konania, hoci sa to explicitne neodrazí v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, s. 67, 74). Odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, č. 20772/92).

27. Uvedené východiská bol povinný dodržať pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľky aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či ústavná sťažnosť je alebo nie je opodstatnená.

28. Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, pričom nezistil, že by rozsah odôvodnenia záverov najvyššieho súdu uvedený v napadnutom rozsudku mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Práve naopak, najvyšší súd sa

v odôvodnení svojho rozsudku (bod 42, s. 15, pozn.) ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal podstatnými tvrdeniami sťažovateľky a náležite sa s nimi vysporiadal, keď uviedol, že sa „plne stotožnil s názorom krajského súdu, ktorý považoval za správny a plne naň poukazuje. Aj podľa názoru kasačného súdu nedostatok, pre ktorý pristúpil prvostupňový správny orgán k odobratiu oprávnenia na vykonávanie BTS bol zistený až výkonom inšpekcie v kontrolovanom subjekte za kontrolované obdobie október 2010 - september 2014 zameranej na kontrolu dodržiavania ustanovení § 21 ods. 11 a § 22 ods. 1 až 3 zákona o BOZP. Žalobcovi boli následne uložené inšpektorom práce opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktoré žalobca neodstránil, čo logicky viedlo k postupu podľa ust. § 21 ods. 12 zákona. K odňatiu oprávnenia došlo z dôvodu preukázaného porušenia povinností uvedených v ust. § 21 ods. 9 zákona a nie z dôvodu nesplnenia povinností pre samotné vydanie oprávnenia NIP. Pokiaľ bolo žalobcovi oprávnenia na výkon BTS príslušným správnym orgánom vydané, bol oprávnený na jeho výkon.“.

28.1 Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva záver, že aj keď sťažovateľka dlhodobo nespĺňala podmienku podľa § 21 ods. 9 písm. a) zákona o BOZP, toto porušenie povinnosti jej nebolo kladené za vinu až do doby vykonania kontroly a spísania protokolu, keď bola na porušenie tejto konkrétnej povinnosti výslovne upozornená a vyzvaná na jej odstránenie. Sťažovateľka aj napriek výslovnému upozorneniu zo strany NIP v protokole z kontroly, že porušuje § 21 ods. 9 zákona o BOZP, a vyzvaní na odstránenie tohto protiprávneho stavu pokračovala v porušovaní povinnosti uvedenej v § 21 ods. 9 zákona o BOZP, v dôsledku čoho jej bolo následne žalovaným postupom podľa § 21 ods. 11 zákona o BOZP v spojení s § 21 ods. 12 zákona o BOZP napadnutým rozhodnutím odobraté oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby. Z uvedeného je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že dôvod, pre ktorý bolo sťažovateľke odobraté oprávnenie, nespočíval v preskúmaní právoplatného oprávnenia na vykonávanie BTS a následného zistenia, že sťažovateľka nespĺňala podmienky na jeho udelenie, ale v porušení povinnosti vyplývajúcej z § 21 ods. 9 zákona o BOZP, na porušovanie ktorej bola po vykonaní kontroly a spísaní protokolu sťažovateľka výslovne upozornená a vyzvaná na jej odstránenie, avšak k odstráneniu ktorej ani po výzve nepristúpila. Pokiaľ bola sťažovateľka skorším vydaním oprávnenia na vykonávanie BTS neoprávnene zvýhodnená (až do vykonania kontroly a odobratia dotknutého oprávnenia), neznamená to trvalú

konvalidáciu protiprávneho stavu. Naopak, došlo k jeho odstráneniu, ale nie so spätnými účinkami, čo je vo vzťahu k sťažovateľke právne korektné a ústavne konformné.

28.2 Odôvodnenie najvyššieho súdu obsiahnuté v napadnutom rozsudku tak s poukazom na uvedené podľa názoru ústavného súdu napĺňa atribúty ústavne udržateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, a preto ústavný súd považuje námietku sťažovateľky týkajúcu sa nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu za neopodstatnenú.

29. S poukazom na uvedené ústavný súd dodáva, že skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu a rozsahom jeho odôvodnenia v napadnutom rozsudku nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je prípad sťažovateľky.

30. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07)

31. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

32. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd nezistil porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

33. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

34. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu